

Parlementaire vraag nr. 314 ingediend door mevrouw Els VAN HOOF, Volksvertegenwoordiger, aan de Heer Philippe Goffin, Minister van Buitenlandse Zaken en van Defensie.

VRAAG :

Situatie Haïti (MV 4028C).

Tien jaar na de zware aardbeving gaat het niet goed met Haïti. Politiek, economisch en sociaal is het land sinds een kleine twee jaar aan het afglijden naar een onhoudbare situatie.

De inflatie is er enorm, er is een groot probleem met corruptie en repressie. De armste bevolking, vooral in de steden en semi-rurale gemeenschappen is hiervan de dupe. 60 % van de bevolking leeft er onder de armoedegrens. Eind 2019 volgden grootschalige straatprotesten, als gevolg van een algemene brandstofschaarste en grote prijsstijgingen.

De protestanten eisten het ontslag van president Jovenel Moïse, betrokken in een grootschalig corruptieschandaal.

Sinds maart 2019 is er geen volwaardige regering meer. Sinds januari 2020 is er ook geen Parlement meer. De president kan dus vanaf half januari regeren bij decreet. Deze context creëert grote problemen voor humanitaire organisaties, die grote hinder ondervinden om materiaal en (voedsel)hulp te verspreiden.

De internationale gemeenschap probeert al maanden om de president en de verschillende partijen tot dialoog te brengen. Op 28 november 2019 keurde het Europees Parlement een resolutie goed die de repressie tegen vreedzame manifestaties veroordeelde en een actieve rol vraagt van EU en VN om rust en vrede te waarborgen. Voorlopig lijkt een oplossing echter niet in zicht.

1. Kunt u een stand van zaken geven bij de huidige situatie in Haïti? Wat ziet u als de grootste pijnpunten voor een oplossing van de instabiele situatie?
2. Hoe kan ons land er mee voor zorgen dat de toegang voor hulporganisaties in Haïti gewaarborgd blijft?
3. Kunt u binnen de Europese Unie en vanuit ons lidmaatschap van de VN-Veiligheidsraad ervoor pleiten dat er actief gezocht wordt naar een stabilisatie van het conflict in Haïti?
4. Kunt u er ook voor pleiten dat de EU inspanningen levert om de Haïtiaanse organisaties te versterken om zelf initiatieven op te zetten?

ANTWOORD:

1. De situatie in Haïti is onrustwekkend, zowel op het vlak van de politieke crisis, de verslechterende veiligheidssituatie en de socio-economische toestand van de bevolking. Op 2 maart werd een nieuwe regering gevormd, met aan het hoofd Eerste Minister Joseph Jouthe, die echter geen definitieve uitweg biedt aan deze politieke crisis. Het Parlement is nietig verklaard op 13 januari 2020, omdat de parlementsverkiezingen die voorzien

REONSE:

1. La situation en Haïti est préoccupante, tant en ce qui concerne la crise politique, la détérioration de la situation sécuritaire et la situation socio-économique de la population. Un nouveau gouvernement a été formé le 2 mars, dirigé par le Premier ministre Joseph Jouthe, mais il n'offre pas de solution définitive à cette crise politique. Le Parlement a été invalidé le 13 janvier 2020, car les élections législatives prévues

waren in oktober 2019 niet gehouden konden worden. In 2019 werd het land verschillende maanden geïmpasseerd door (gewelddadig) protest op straat, onder andere tegen de corruptie en de verslechterde levensomstandigheden. Ook het bendegeweld en het aantal ontvoeringen nemen toe in 2020. De inflatie is hoog in Haïti en in combinatie met de devaluatie van de lokale munt zorgt dit voor een beperktere koopkracht bij de bevolking, waarvan de grote meerderheid in armoede leeft. De politieke - en veiligheids crisis - van 2019 heeft een nieuwe humanitaire crisis veroorzaakt, waarbij zo'n 4,3 miljoen Haïtianen nood zouden hebben aan humanitaire hulp. De COVID-19 crisis, die ook Haïti treft, zal deze situatie nog verergeren, mogelijk met sociale onrust en zelfs hongersnood tot gevolg.

De meest dringende uitdagingen voor een oplossing van de instabiele situatie liggen in het slagen van een dialoog om een politiek akkoord te bereiken en zo de stabiliteit opnieuw te verzekeren, het optreden tegen het bendegeweld en de groeiende onveiligheid, het zoveel mogelijk in de hand houden van het coronavirus alsook het bieden van humanitaire hulp aan de bevolking die het meest in nood is. Op langere termijn zijn de hervorming van de Grondwet, het garanderen van politieke stabiliteit, de versterking van de rechtstaat, de openbare instellingen en justitie, het creëren van jobs voor duurzame ontwikkeling, de strijd tegen de klimaatverandering en de garantie van basisbehoeften voor de Haïtiaanse bevolking, enkele van de belangrijkste uitdagingen .

2.

- Om ervoor te zorgen dat humanitaire actoren alle kwetsbare bevolkingen kunnen bereiken, is het van uiterst belang om de humanitaire coördinatie, evenals de logistieke

pour octobre 2019 n'ont pas pu avoir lieu. En 2019, le pays a été paralysé pendant plusieurs mois par des manifestations de rue (violentées), notamment contre la corruption et la détérioration des conditions de vie. La violence des gangs et le nombre d'enlèvements ont également augmenté en 2020. L'inflation est élevée en Haïti et, combinée à la dévaluation de la monnaie locale, cela réduit le pouvoir d'achat de la population, dont la grande majorité vit dans la pauvreté. La crise politique - et sécuritaire - de 2019 a déclenché une nouvelle crise humanitaire, avec quelque 4,3 millions d'Haïtiens nécessitant une aide humanitaire. La crise du COVID-19, qui frappe également Haïti, agravera cette situation, pouvant conduire à des troubles sociaux et même à la famine.

Les défis les plus pressants pour trouver une solution à la situation instable résident dans la réussite d'un dialogue pour parvenir à un accord politique et ainsi assurer à nouveau la stabilité, lutter contre la violence des gangs et l'insécurité croissante, garder le contrôle sur l'épidémie de coronavirus autant que possible et fournir une aide humanitaire à la population haïtienne qui en a le plus besoin. À plus long terme, la réforme de la Constitution, la garantie de la stabilité politique, le renforcement de l'Etat de droit, des institutions publiques et du secteur de la justice, la création d'emplois pour le développement durable, la lutte contre le changement climatique et la garantie des besoins essentiels de la population haïtienne constituent quelques-uns des défis principaux.

2.

- Afin de garantir que les acteurs humanitaires puissent atteindre toutes les populations vulnérables, il est de la plus haute importance de soutenir la coordination humanitaire,

inspanningen, zoals humanitaire operaties per helikopter, van de organisaties die ter plaatse aanwezig zijn, te ondersteunen.

- Bovendien zal meer steun voor lokale organisaties, vooral in afgelegen en moeilijk te bereiken gebieden, ook helpen om hun capaciteiten als eerstelijnsactoren op te bouwen en om de hulpverleningsketens in te korten. Met het vertrek van de VN-missie (MINUJUSTH) en de daaruit voortvloeiende vermindering van de mogelijkheden voor logistieke steun, moeten de Haïtiaanse nationale politie, de nationale en lokale autoriteiten en gemeenschappen in nauw contact met de humanitaire actoren nu een grotere rol spelen bij het waarborgen en het in stand houden van een adequate humanitaire toegang.

- De humanitaire gemeenschap moet worden gesteund in haar inspanningen om de dialoog met de gemeenschappen te versterken, om de civiele autoriteiten en de politie op te leiden en bewust te maken van de humanitaire beginselen, en om samen te werken met gevestigde lokale organisaties teneinde de gemeenschappen in het centrum van de actie te plaatsen.

3. De situatie in Haïti wordt elke vier maanden besproken op het niveau van de VN-Veiligheidsraad (VNVR). De VNVR besprak de situatie in Haïti nog op 20/02/2020, tijdens het Belgische Voorzitterschap van de Raad. Ons land hecht een bijzonder belang aan deze gesprekken en steunt het werk van de Speciale Politieke Missie van de VNVR, BINUH (*Bureau intégré des Nations Unies en Haïti*), die sinds 16 oktober actief is in Haïti, net als het werk van de Speciale Vertegenwoordiger van de VNSG voor Haïti, Helen Meagher La Lime. BINUH werd belast met het adviseren van de Haïtiaanse Regering met het oog op het versterken van de politieke stabiliteit en de rechtstaat en het bevorderen

ainsi que les efforts logistiques, tels que les opérations humanitaires par hélicoptère des organisations présentes sur le terrain.

- En outre, un soutien accru aux organisations locales, en particulier dans les zones reculées et difficiles d'accès, contribuera également à renforcer leurs capacités en tant qu'acteurs de première ligne et à raccourcir les canaux de l'aide. Avec le départ de la mission de l'ONU (MINUJUSTH) et la réduction conséquente des possibilités de soutien logistique, la police nationale haïtienne ; les autorités nationales et locales et les communautés en contact étroit avec les acteurs humanitaires doivent désormais jouer un rôle plus important pour assurer et maintenir un accès humanitaire adéquat.

- La communauté humanitaire doit être soutenue dans ses efforts pour renforcer le dialogue avec les communautés, former les autorités civiles, la police, les sensibiliser aux principes humanitaires et travailler avec les organisations locales établies pour placer les communautés au centre de l'action.

3. La situation en Haïti est discutée au niveau du Conseil de sécurité des Nations Unies (CONSECUR) tous les quatre mois. Le CONSECUR a discuté de la situation en Haïti le 20/02/2020, lors de la présidence belge du Conseil. Notre pays attache une importance particulière à ces pourparlers et soutient les travaux de la Mission politique spéciale du CONSECUR, le BINUH (*Bureau intégré des Nations Unies en Haïti*), qui est actif en Haïti depuis le 16 octobre, tout comme les travaux de la Représentante spéciale du Secrétaire général pour Haïti, Helen Meagher La Lime. Le BINUH a été chargé de conseiller le gouvernement haïtien en vue de renforcer la stabilité politique et l'Etat de droit et

van goed bestuur en een vreedzame en stabiele omgeving, onder andere via een inclusieve inter-Haïtiaanse nationale dialoog en de bescherming en bevordering van mensenrechten. BINUH werkt ook nauw samen met de 19 VN agentschappen, fondsen en programma's die actief zijn in Haïti om humanitaire hulp te verlenen en ontwikkelingsprogramma's uit te bouwen onder leiding van de nationale autoriteiten.

4. Deze vraag valt wellicht meer onder de bevoegdheid van de minister van Ontwikkelingssamenwerking maar zoals u weet zijn voor de programmaperiode 2017-2021 elf (11) Belgische niet gouvernementele actoren actief in Haïti die over deze vijfjarige periode DGD subsidies ontvangen voor een totaal bedrag van 26.073.204,91 €.

Deze 11 organisaties werken onder een gemeenschappelijk strategisch kader aan gemeenschappelijke strategische doelstellingen die zijn opgesteld in samenwerking met hun Haïtiaanse partners. In het algemeen kunnen we inderdaad de toe-eigening door de Haïtiaanse partners van hun ontwikkelingsmodel alleen maar aanmoedigen.

De Minister van Buitenlandse Zaken en van Defensie.

de promouvoir la bonne gouvernance ainsi qu'un environnement pacifique et stable, notamment par le biais d'un dialogue national inter-haïtien inclusif de même que la protection et la promotion des droits de l'homme. Le BINUH travaille également en étroite collaboration avec les 19 agences, fonds et programmes des Nations Unies opérant en Haïti pour fournir une aide humanitaire et développer des programmes de développement, sous la direction autorités nationales.

4. Cette question relève probablement plus de la compétence du ministre de la Coopération au développement, mais comme vous le savez, pour la période de programmation 2017-2021, il y a onze (11) acteurs non gouvernementaux belges actifs en Haïti qui reçoivent des subventions de la DGD sur la période quinquennale pour un montant total de 26.073.204,91 €.

Ces 11 organisations travaillent dans un cadre stratégique commun sur des objectifs stratégiques communs qui ont été établis en collaboration avec leurs partenaires haïtiens. De manière générale, en effet, nous ne pouvons qu'encourager l'appropriation par les partenaires haïtiens de leur modèle de développement.

Le Ministre des Affaires étrangères et de la Défense.

Philippe Goffin

